

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24-	v upravnemu prejemcu:	K 22-
celo leto	K 24-	celo leto	K 22-
pol leta	12-	pol leta	11-
četr leta	6-	četr leta	550
na mesec	2-	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafova ulica št. 5, (i. nadstropje levo), telefonski št. 34.

Svobodomiseln učiteljstvo in klerikalci.

Dobro se še spominjam, s kakšno zlobnostjo in zahrbtnostjo so se borili naši klerikalci od nekdaj zoper napredno v svobodomiseln učiteljstvo. Nobeno sredstvo jim ni bilo prenizko, noben korak prepel v doseg njihovih namenov — dobiti učiteljstvo in s tem šolo v svoje nedne roke. To je bilo v časih, ko so morali naši klerikalci še jesti trdi kruh opozicije. Nerazsodnost našega ljudstva, strah pred hudičem in peklom in pa v prvi vrsti nasilna podpora vlade, to jim je ponagalo do večine. Pošten človek bi mislil, da bodo klerikalci vsaj zdaj — ko imajo večino — začeli pojmovati dojnost in poštenost napram svojim političnim nasprotnikom. Kajti nič ni bolj nizko, bolj podlo v političnem življenju, če hoče politična stranka — ki je le slučajno prišla do večine — uporabljati svojo premič na ta način, da osebno preganja svoje politične nasprotnike, uničuje njihove eksistence, uničuje cele rodbine. In to je začela prakticirati tudi naša takovzvana slov. ljudska stranka. Glavni trn jim je našč znacajno, napredno učiteljstvo. Boj za vsakdanji kruh, zvečinoma pa šteberstvo, je privelo precej učiteljstva v klerikalni tabor. Ostalo je pa vendar še dovolj kremenih mož. In te je treba spreobrniti ali pa — uničiti. To gonijo zoper napredno učiteljstvo sta začela uvajati »Slovenec« in pa sedaj »Straža«. Navajeni smo že precej na surov ton naših klerikalnih listov. Višek surovosti so pa dosegli v tem ravnokar začetem boju zoper napredno in svobodomiseln mlečne učiteljstvo. Nizke denuncijacije — cele golide gnojnico so glavna vsebina teh napadov. Klerikalnim zastopnikom v deželnem šolskem svetu je na »Slovenec« sv. pismo, vsaka denunciaška notica v »Slovencu« začela za preganja in morebitno justificiranje tega ali onega svobodomiselnega učitelja.

Ta boj zoper napredno učiteljstvo je pa popolnoma zistematično organiziran. Kranjski, štajerski in goriški klerikalci so naenkrat začeli z vso vhemenco biti po naprednem učiteljstvu. Še več! Ta boj so kleri-

kali organizirali po vsej Avstriji. Značilno pa je, da vlada povsod oni nizki, surovi ton. Najeklatantnejši vzgled nam je dal predsednik katoliškega »Schulvereina«, dr. Kaspar Schwarz, ki se je na zadnjem slavnostnem zborovanju tega društva spravil nad svobodomiseln učiteljstvo. Ta doktor je zbral šopek surovosti ter jih zalučel v obraz začajnemu, svobodomiselnemu učiteljstvu. Počastil jih je z izrazi »charakterlose Zwitternaturen«, »missaten Elemente«, »Abschne errengende Missgestalten und Jugendverderber«, ki hočejo »den Christus-glauben, die christliche Moral aus dem Herzen unserer lieben Kinder reissen und deren zeitlichen Ruin und sittlichen Untergang herbeiführen«. V ravno takem tonu je pisal dr. Schwarz tudi v katoliškem »Vaterlandu« v članku »Blitzlicht«.

Ali se to ne vjema s »Stražo«, tem čednium glasilom katoliške duhovščine, ki je pisala minoli teden o »korumpirani masi egoističnega liberalnega učiteljstva«, kateremu učiteljstvu je »žitje in bitje obrnjeno samo na žep«, o »diabolični sebičnosti demoralizovanega učiteljstva«, o »samopasenem in samogoltnem učiteljstvu«, o »zalegi, ki jo gonijo najniže želodene sile« itd., itd.

Mislimo si, da bi avstrijsko svobodomiseln časopisje začelo tak boj zoper duhovski stan, kakor ga vodijo klerikalci zoper učiteljski stan. Vsi elementi, vse oblasti, vse državni pravniki bi bili na nogah. Konfiskacij in drugih sodnijskih preganjanj bi ne bilo ne konca, ne kraja. Kaj pa v tem slučaju delajo oblasti? Moiče! Vsa gre samo za učiteljski stan. Da se več! To surovo, nizko napadanje in denunciranje nekatere oblasti še celo odobravajo.

Očvidno je, da vlada v vsem tem sistem in gonilec in izvrševalci tega sistema so toliko predzrejni in brutalnejši, ker imajo priliko izigrati osebo prestolonaslednika, nadvojvoda Fran Ferdinand. Pokrovitelj nemškega katoliškega »Schulvereina« je namreč prestolonaslednik Fran Ferdinand. Sicer ne hodnikom na misel, trditi, da je prestolonaslednik s to gonjo zoper učiteljstvo v kakršnikoli zvezi, ali da se nadvojvod protektorat nad tem društvom upošteva od tistih, ki bi

imeli dolžnost, braniti učiteljstvo, se vidi že iz tega, da ti oblastniki svoje dolžnosti ne izpolnjujejo.

Faktično je dandanes učiteljstvo v celi Avstriji »vogelfrei« in izpostavljeno najhujšemu terorizmu, da si tudi najradikalnejši med svobodomiselnimi učitelji ničesar ne zagreši, kar bi ne bilo njih državljanska pravica.

Ta klerikalni terorizem pa ne bo rodil tistega sadu, ki ga pričakuje klerikalizem. To se je pokazalo pred kratkim na Dunaju. Vzlic Luegerjevemu in Gessmannovemu biču se je tam učiteljstvo uprla klerikalizmu in so pri volitvah za deželno učiteljsko konferenco bili klerikalci poraženi. Svaka sila do vremena!

Naruščaju se prepoveduje telovadba v Školu.

Glasilo napredne mladine »Naša bodočnost« piše: Novi kurz! Že lansko leto se je pričel in se razteza na Slovence in na Čehe. Krajne, okrajne šolske oblasti, okrajna glavarstva, v Ljubljani pa neko duševno ekvizitorsko katehetko društvo, ki mu načeluje neki Keržič, Čadež, jezuitski Pečjak itd. delajo načrte, neklepe in ovadbe, s katerimi naj bi se zabranila telovadba naraščaju v sokolskih društvih. Premisljeno in se stavno se to dela. Da, letos se gre že dalje: sokolskemu društvu v Držini se je celo prepovedala telovadba šoli odraslega naraščaja in okrajno glavarstvo se sklicuje na § 9. ces. patenta od dne 27. VI. 1850 drž. zak. št. 309. Ta naredba se nanaša na pravne šole in zavode in to je očividno pravno nasilstvo, če se hoče društvo, ki se ravna po pravilih, odbrenih od vlade, izenačiti z zasebnim zavodom ali šolo. Namen je popolnoma jasen: vse te prepovedi so posledice političnega pritiska, nikakor pa tko ne odločajo pedagoški momenti.

Kako to spraviti v soglasje? Na eni strani sklicuje ministrstvo enekte, kako dvigniti skrb za telesno vzgojo mladine, v naredbah želi medsebojne podpore in zvezne med šolo in vsemi telovadnimi institucijami (prim. ministrski odlok od marca 1909 dobesedni tekst v januarjevi številki letosnjene »Bodočnosti«), na drugi strani pa okrajni šolski svet ali okrajno glavarstvo prepoveduje

čeh nečedno dišal po potu, in kadar je njegova debela noga pogledala iz pod odeeje, je zadišalo po kvargljih. Ob takšnih prilikah je zahrepela po moji deviški čistoti in svežosti moje pisateljske polti ter je prišla k meni. Kakor senca je prihajala, neslišno in nevidno, zazibala se je na vratih, dvignila bele okrogle lakti ter priplerala na mojo postelj. In tedaj se je navadno zgodilo, da so se ovile nje roke mojega vratu in da me je tiščala in tiščala k sebi, kakor bi je bila najresnejša volja, da me zduši. A meni se je nekoč ob takšni priliki hipoma zazdele, da tudi ona že diši po kvargljih. Prisegala mi je sicer, da nima popolnoma nobenega stika več s svojim pekom, a odkod naj bi se sicer navzela tega oživljajočega duha?

Sedaj je že dolgo ni bilo k meni. Zameril sem se ji bil zadnjic zelo, ker sem ji napravil dolgo kapucinado, kako naj bo zvesta svojemu možu in pusti mene, poštenega človeka, pri miru.

Nocoj pa je bila tako mehka, tako ljubična noč, da sem vedel, da mora priti. Zato sem ležal na postelji, zato sem čakal. Zazdele se mi je, da bi ji danes nikakor ne mogel govoriti o čednosti in o spodbobnem zakonskem življenju, da bi bilo čisto brez najmanjšega greha, ako bi jo vzel takole malce na kolena in bi ji počasi odpenjal svetlo bluzo, najprej prvi gumb pod vratom, potem drugi in tretji nekoliko niže, dokler bi ne

zabilščalo v dlani kakor sneg belo obzorje z dvema rdečima rožnima popkoma. Takele mehke noči so vstvarjene kakor nalašč, da se pozabi greh in da bi bil res velik greh, ako ne bi se pozabil. O Marija, kakšen slabici je takšenje poet!

In glej, res se je zazibala senca v mojih vratih, kar same so se odprle te duri, tiko in komaj slišno, in prav tako tiko in neslišno so se zopet zaprije!

Ona pa je bila že pri meni in nje tople roke so se ovile mojega tiinika. Nekaj omamljivo prijetnega je velodanes od nje, nikdar se mi ni še videle tako lepa, vse je kipelo v mojem poštenem spokorenem telesu. Objel sem jo z levico okoli vratu, a desnice se je izgubila ob svetli bližini in se je tresala kakor mrzlična. Poljubil sem jo na rdeča ustna, vgriznil sem jo, omahnil.

Ona se je zasmajala. Zastvetili so se v mesečini tisti drobni beli zobje, zastvetile so se oči, vstrepetali so lasje.

»Ne, nocoj ne, prijatelj poet! Saj veš, da te imam vseeno rada! Glej, spoščujem te kakor svojega očeta, ljubim two vojo neumest kakor nekaj. Kaj ne, dragec, da mi storii neko ljubav, ako te prav lepo prosim zanj? Obljubi! Glej, zaupam ti vse!«

Nje lice se je približalo mojemu, naslonilo se nanj ter se pogladilo ob mojem. Vas mi je šlo po žilah.

»Obljubim, govori!« sem jecal in teliko sem dibil.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—	celo leto	K 28—
pol leta	13—	pol leta	13—
četr leta	650	četr leta	650
na mesec	2—	na mesec	2—

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnici ali znamka Uredništvo: Knafova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefonski št. 34.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnici ali znamka Uredništvo: Knafova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefonski št. 34.

nost se napravi, greh se zvali na drugoga, da si ohrani izdajalec z lažjo še zaupanje pri svojih političnih privržencih.

Parlament.

Anketa o službeni pragmatiki.

V odsek za drž. uslužbence se nadaljuje anketa o službeni pragmatiki. Na razpravi je bila včeraj točka III., pravice drž. uradnikov. Med dr. je govoril poštni oficijal Panek, ki se je dotaknil tudi narodnostnega vprašanja. Očital je nemškim listom, da obdobjejo češke poštne uradnike zlorabe uradne moći in celo kraje denarnih pism. — Vsled tega je nastal med nemškimi poslanci nemir. Čehi so se pa zavzeli za Paneka. Slednji je izjavil predsednik odseka, posl. Prochazka, da vprihodne ne bo več dovolil, da se govorniki dotaknjo narodnostnih vprašanj.

Seja je trajala — z malim premorom opoldne — do 7. zvečer. Slednji je imel predsednik Prochazka zaključni govor. Ko so spregovorili še nekateri ekspertri, je predsednik zaključil anketo.

Cehi in Nemci.

Na nekem shodu radikalcev v nedeljo v Pragi je posl. Choe izjavil, da radikalci nikdar ne bodo dopustili, da bi se češko-nemške konference vrstile na Dunaju. Radikalci so prepričani, da je cesar proti temu, da bi Čehom jezikovno predlogo vsilil. Govornik je ostro napadel »Slovensko Enoto« zaradi teh konferenč. Na shodu je bila sprejeta resolucija, ki obsoja postopanje »Slov. Enot« in napoveduje boj pogajanjem.

Včeraj so imeli v Pragi shod češki agrarni deželni in državni poslanci, da se posvetujejo o jezikovnem vprašanju in posebno o predlogu posl. Bukvajev predlog in za to, da se agrarci konferene udeleže, večina deželnih poslancev pa zahteva od bar. Bienertha najprej gotovih garancij za dejozmožnost češkega deželnega zbora in za spremembu vladnega sistema.

O svojem pogovoru z min. predsednikom je poročal posl. Udržal. O tem poročilu, kakor tudi seveda o že omenjenih ostalih točkah se je razvila obširna in živahnna debata. Ni

nje je ostalo v prisih, misli so poleteli prosti kakor bili sponmladanski oblački, kadar plovejo preko neba nad pozdravljanimi jih lesi.

Zapril je knjigo, vzel klobuk in stopil na hodnik. Prevzela ga je in omamila solnčna svetloba. Sneg spodaj je pravkar izginil in že so se pokazali na vrtu v sivi travni zvončki. Skozi grmičevje konci vrta so bleščali potokovi valčki, hiteči jadrino naprej.

Iz vrtne lope je stopila Minka.

Pogledala je na hodnik in je zardela, ko jo je pozdravil. Politični glasovi pesmi so prihajali k njemu z vrta, kjer je trgala Minka zvončke.

Vselej, kadar ga je zapazila, je zardela in jela nalihno peti. Njegove oči so bile polne sočutja, ko so počivali na njem otroškem obrazku, nadahnjenem z nežno rdečico. Minka se je nasmejala komaj vidno, pogledala in njegove oči in odhitela mimo njega.

Sedaj trga zvončke in pojoč mili nanj. Dala bi mu bele nežne cvetke, da bi videl, kako ga ima rada. Povedala bi mu, naj je ne gleda tako žlostno in bi ga vprašala, zakaj se smieje tako veselo, kadar je med svojimi tovariši.

Že so vklili narcisi iz mokre presti. Topel dež je orosil zemljo. Trava ob potoku je zaseleno.

Minka se je sklanjala k narcicom in jih vtrgala par. Podani je odzela z vrta, kakor bi premisljevala. Na hodniku ga je srečala. Njeno po-

LISTEK.</

manjšalo glasov, ki so svetili pred jezikovnimi zakoni za Češko, ki bi pomenili nevaren prejudic. Vsi govorniki pa so zahtevali popolno neobveznost konferenc. Posl. Bukvaj je referiral o svojem okvirnem zakonu. V konferenci je bilo slednjič dosegeno soglasje in izdali so o nji slednje oficijelno poročilo: Razširjeni izvrševalni odbor pooblašča agrarne poslanice, da tako v stvarnem oziru kakor tudi v vprašanju kompetence povzamejo inicijativno in skupno z drugimi češkimi in slovenskimi strankami razrešijo vprašanje. O tem sklepu je bil takoj obveščen ministriški predsednik baron Bienerth. Posl. Udržal se poda na Dunaj, da stopi v stik z ostalimi slovenskimi strankami.

Reforma poslovnika.

V novem poslovniku bodo ostrejše določbe v varstvo napadene časti neparlementarcev od strani poslancev. Dalje se predlaga pavšliranje dijet in reprezentacijski donusek za predsednika. Dijete za potovanja se črtajo, zato pa bo vožnja na vseh železnicah in ladjah prosta.

Dnevne vesti.

+ Najnovejši častilec sv. Cirila in Metoda. Zdaj so začeli slovenska apostola sv. Cirila in Metoda častiti tudi — klerikalci! Ce bi bilo kolikaj verjetno, da klerikalci nimajo pri tem samo namena, ribariti v kalnem, bi se tega pojava gotovo veselili. A kaj, ko vemo, da ni tako, ko nam to izpričujejo dejstva! Slovenska blagovestnika sv. Ciril in Metod sta ustanovitelj slovenskega bogoslužja. V tem tiči njiju veliki posmen za vse slovanstvo, to je vir čašenja, ki sta ga deležna. Slovensku bogoslužju sta sv. Ciril in Metod posvetila vse svoje moči, za slovensko bogoslužje sta delala in trpeža preganjanje od latinizatorjev in zato je čisto nemogoče, da bi strupevi latinizatorji naše dobe imeli za nju kaj simpatij in spoštovanje. Sv. Ciril in Metod sta uvedla slovensko bogoslužje, naši klerikalci pa so zagrizeni sovražniki slovenskega bogoslužja, tako zagrizeni, da je šok. Jeglič preprevedal mašnikom — glagolalem maštevati na Kranjskem. — Sv. Ciril in Metod sta uvedla slovenski jezik v cerkev, naši klerikalci pa ga veden mečjo in ploskavo navdušeno nemškim in italijanskim škofom, ko z brutalno silo trebijo slovenski jezik iz cerkve. In ti klerikalci naj bodo resnični častilec sv. Cirila in Metoda, tem naj kdo verjame, da spoštujejo spomin slovenskih blagovestnikov. Sv. Ciril in Metod bi se v grobu obrnila, če bi vedela, kakšni sovražniki slovenskega bogoslužja hočejo zdaj nju imeni zlorabljalni za svoje nečedne namene.

+ Psovanje dr. Brejca. Znan škodljivec koroških Slovencev, dr. Brejca, ki je kriv, da so slovenščino izgnali iz koroških sodišč in da danes se toliko pravice nima, kakor jih je uživala pred dvajsetimi leti, se je v »Slovencu« na njemu lastni arrogantni način razkoračil in med drugim zapisal, da liberalci niso bistven del slovenskega naroda, ampak koterija, ki načelu neizmerno škoduje in je narodu prav tako nepotreben, kakor mrčes vrtnici, na katerih se solnič. Na tako psovanje nivredno odgovarjati. Kako velik del slovenskega naroda tvorijo liberalci,

zastre oči so se razjasnile, dala mu je narcise ni odhitela v sobo.

Videl je že ni par dni. Dež je lili venomer in mrzlo, pusto je bilo vse povsod. Gore so utonile v nizkih oblikah in delo se je, da se razprostira siva ravan v nedogledno širjavo, zatrto s sivimi meglami na obzorju.

Slednjie je vendar zasijalo zopet sonce. Popje na vrtu se je napelo, škrjanec se je oglasil nad ravnino, pod ozelenjeno živo mejo so zadehetele vijolice. Tedaj jo je videl nadzadnje. Hodila je zelo počasi z mamo po vrtu. Njene oči niso več bile otroške. Sijale so v mirni udanosti.

Včasih pozneje, kadar je bilo okno odprto, so prihajali k njemu glasovi tih pesni. Vse bolj tih so pozdravljalni pomlad, cvetje in gospodje skrjanca. Ihteli so in treptali kakor ob težkem slovesu.

In prišlo je slovo.

Zjutraj, ko je vstal solnčni dan, je še čul njen glas. Prihajal je tih kakor iz sanj.

Ko so se vžgale na nebuh prve zvezde, je Minka zdihnila v mamičem naročju.

Tisti večer je hodil dolgo v noč po poljskih potih in stezah in mislil na Minko.

Uzrl je njen obraz v zvezdah, bleščecih nad samoto, čul je njen pesem v kosovih glasovih, ki so prihajali iz gozda, črnečega v daljavi.

Izzvenela je pesem. Tedaj se je zavedel, da jo je ljubil, da je spomin na njo zanj svet. Garel bo v njegovem srcu nalič večni uči.

A. S.

kaj pomenijo liberalci za slovenstvo in političnem, v narodnem, v gospodarskem in v kulturnem osrnu, to je veček čovek, ki ima zdrave meigane in tega tudi aihče ne more utajiti. To ve tudi dr. Brejc prav natančno, a pisal je drugače, ker je hotel praviti. Mi mu na to polje ne bomo sledili. Psovanje prepucščamo duhovnikom. Naj bodo torej samo pribite paovke dr. Brejca, za umevanje, zakaj jih samo zaničujemo, pa bodo tudi novič pribito, da je dr. Brejc tist Češek, ki je, hotel deliti reklamo za svojo odvetniško pisarno, s svojim nastopanjem ubil pravice slovenskega jezika pri koroških sodiščih.

+ Družba sv. Rafaela je podjetje, s katerim hoče kerikalizem dobiti izseljeniško gibanje v roke. Pod kriko dobrdelnosti in zaščite izseljenikov hoče klerikalizem delati samo kupuje. Klerikalci hočejo zaslužiti pri prodaji voznih listkov, pri oskrbovanju izseljencev in pri pošiljanju denarja, vrh tega hočejo izseljenike obdržati v svojih rokah tudi v tujini, da bi jim prodajali svoje izdelke, jim jemali denar za maše in cenenje in cerkev ter jih ohranili v duševni odvisnosti. Dobiček bi bil gotovo prav masten, če bi se dali klerikalni načrti uresničiti. A klerikalci so že taki, da misli in skrbti vsak samo za svoj žep. Dne 11. maja je zborovala kranjska filialka tega podjetja in dr. Pegan, ki je predsednik, se je bridko pritoževal, da se duhovščina nič ne meni za to družbo sv. Rafaela, klerikalna posvetna inteligenco pa še manj kot nič. Na tem shodu je bilo tudi povedano, da ima družba glede agentov take podatke, da jih sedaj iz taktičnih razlogov še ne more objaviti, ampak potnikom daje osebna zaupna pojasnila, da se vedo ogibati raznih pijač v se obvarujejo na ta način velike škode. — Kar je tu povedano, je občenega posmena in kadar se gre za javno korist, niso dovoljene samo pavšalne dolžitve, ki so lahko resnične, lahko pa tudi neresnične. Mogoče je, da so med agenti pijačke, a če ima družba sv. Rafaela zanesljive podatke, je njena dolžnost, da jih javno razglaši. Kajti mogoče je tudi, da ta famozna družba sploh nima podatkov in dokazov, marveč da agente samo sumniči, da bi ljudi od njih odvrnili in jih zvabila v svoje mreže, da imamo torej opraviti z umazanim konkurenčnim manevrom. Kdor pozna naše klerikalce in njih praktike, ve, da so zmožni vsake grdočije. Pozivljamo torej klerikalce, naj pridejo z dejstvji in z imeni na dan, kakor to zahteva javni interes.

+ Volilni boj za izpraznjeni Ježovnik mandat se že pričenja. Vsi farovži v marenberškem, slovenjegraškem, šoštanjskem in gornjegraškem okraju že delujejo z mrzlično napetostjo za svojega kandidata. — Preteklo nedeljo so sklical zaupna posvetovanja v Vuzenico, v Slovenjigradec in Velenje, da se pogovore o bodočem kandidatu. Farovž so kandidata že davno določili, zato so se danja posvetovanja samo pesek v oči nerazsodnim volilem. Tako, ko je Ježovnik zatishil oči, so se pogledi iz vseh farovžev obrnili proti Mariboru, kjer živi pobožni profesor dr. Verstovšek. Njega so v nedeljo tudi oficijalno proglašili za kandidata župnikov in kaplanov. Tudi »Narodna stranka« je sklicala v nedeljo zavrsni sestanek v Velenje. Govoril je deželní poslanec dr. Kukovec, ki je naglašal, da je strankin izvrševalni odbor priredil sestanek zato, da izvezelje volilce glede nadomestne volitve. Na sestanku se je sklenilo, da se sklice prihodnjem nedeljo v slovenjegraški »Narodni dom« shod volilcev, ki naj določi kandidata za državni zbor.

+ Mednarodni časnikarski kongres. V tretji seji mednarodnega časnikarskega kongresa, ki se je vršil na krovu parnika »Thalia«, se je sklenilo, proučevati vprašanje o ustanovitvi časnikarskih zbornic in časnikarskih izvedbenih korporacij. Kongres je naročil odboru, naj izdela v tem oziru konkretne predloge do meseca decembra letosnjega leta. Nadalje se je sklenilo proučevati vprašanje, kako bi se dalo najuspešnejše podpirati časnikarje v slučaju bolezni in onemoglosti. Končno se je razpravljalo tudi o prireditvi prihodnjega kongresa. Tajnik italijanske časnikarske zveze, vitez Settimio Goen, je predlagal, naj se prihodnjeletni kongres vrši v Rimu, in sicer v proslavo osvoboditve Italije. Kongres je pozdravil z navdušenjem ta predlog, proti predlogu sta se izrekla edino dva klerikalna člena kongresa — Belgijec Maille in Škocjanec Dorsteritz. Njiju izvajanja je pobijal urednik Raimondi iz Rima, ki je naglašal, da je pooblaščen od občinskega sveta v Rimu, naj považi časnikarje, da prirede prihodnje leto svoj kongres v Rimu. Predsednik, Viljem Singer, je nato pripomnil, da se je že na enem izmed prejšnjih kongresov določilo, da se prirede kongres leta 1911. v Rimu, ter

predlagal, naj se ta sklop zavrne. Kongresisti so z aklamacijo proglašili Rim kot sedež XV. mednarodnega časnikarskega kongresa.

— K obrazemu sklepa družbe sv. Cirila in Metoda so se nadalje prijavili slediči p. n. gg.: 688. »Goriška ljudska posojilnica v Gorici« (plačala 200 K); 689. »Kozjansko okrajsko učiteljsko društvo v Kozjem«; 690. Posojilnica za Loka potok, Drago, Travc in sosedstvo (plačala 40 K); 691. Posojilnica v Konjicah (plačala 200 K); 692. »Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Nabrežini« (plačala 200 K); 693. »Samci v restavraciji »Narodnega doma« v Mariboru« (plačala 120 K); 694. »Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Šmarji pri Ajdovščini« (plačala 100 K); 695. »Glavna posojilnica v Ljubljani« (plačala 200 K).

— »Slovenec« prinaša zadnje čase iz znanega čistega vira vedno enako kalno kolobocijo o finančah slovenskega gledališča ter čenča kakor kakšen penzionist, ki je moral odložiti generalsko uniformo, a zdaj zavavlja na mlade častnike. Na te čenče ne reagira nihče, zakaj finančne gledališča pod sedanjem upravo so stalno pod kontrolo občinskega sveta, ter je po zaključeni sezoni zastopnik finančnega odseka občinskega sveta najvestnejše in najrigoroznejše pregledal vse račune. Ti računi so bili toli vzorni in poslovanje finančno toli skrbno, da se je izreklo blagajniku najlaskavejše priznanje. Red in uspeh blagajnice pa je obenem najlepše priznanje ravnateljstvu in intendanci. Vsi računi so se predložili tudi občinskemu svetu, tako da »Slovenec« kot finančnega kontrolorja naše gledališče nič več ne potrebuje. V soboto pa je prinesel »Slovenec« tudi tale stavka: »Tako nestalne, za domače moči naravnost obupne razmere, kakor so že par let pri našem gledališču, gotovo ne vladajo pri nobenem drugem gledališču. Povsod so sklepajo nove pogodbe že januarja ali februarja meseca, le pri nas še par mesecev po sezoni gledališko osebje ne ve, kako se bo preživel cez poletje, kaj bo s prihodnjo sezono...« V teh stavkih je kupec resnice in velik kup laži. Resnica je, da so pri nas razmere nestalne in že par let neznenosne. A kdo je tega krit? Ker že pet let ni dobiti dejelne podpore, se bori gledališka uprava za obstoj gledališča le z mestno podporo in z dnevnimi dodohki. Izdatki in troški sila naraščajo, a mestna podpora je vedno ista in dejelne ne da niti toliko, da bi Dramaščno društvo poplačalo svoje dolgoletje, ki jih je bil napravil odbor v trdi veri, da dobri dejelno podporo. Ker torej ni že nad pet let dejelne podpore in ker so to dolgoleti, zato so razmere nestalne ter za domače in za tuje moči včasih res obupne pri našem gledališču. Le zaradi tega se koncem sezone ne ve, kaj bo v bodočem, a rešiteljica iz teh razmer je bila doslej vedno le mestna občina. Vzic temu pa dobivajo že več let vse domače boljše moči plače poleti in pozimi, a seveda imajo tudi prvi operni in opereti solisti, ki niso Slovenci, sustentacie preko poletja. Jasno je, da bi ravnateljstvo najraje reangazovalo vse porabne člene raznovzročje pred koncem sezone. S tem bi se prihrali mučno potovanje za novimi močmi od mesta do mesta, od šole do šole, od agenta do agenta. Ker pa razmere iz finančnih razlogov niso ustaljene, se je letos zopet razbil ves ensemble ter so se razletele moči na vse vetrove. Nadejati se je in želeti je, da se razmere vsaj tekom bodoče sezone ustalijo docela, kar bo le v prospehu zavoda in napredovanja naše gledališča umetnosti. Gotovo je, da se z zabavljajem in psovanjem ne doseže nič drugega, kakor da se členi disgustirajo, da se naši gledališči v tujini postavljajo v čim dalje slabšo luč ter da postajajo razmere finančno vedno obupnejše. Uspeh minole sezone pa je bil vžič vsem težkočam finančno zadovoljiv in le želeti je, da bi bilo v bodočem vsaj tako, če že ne bolje. Ako pa hoče imeti »Slovenec« boljše sezono, naj poskrbi, da dobri naše dejelno gledališče stalno dejelno podpore.

— Slovensko gledališče. Tako, po občnem zboru »Dramatičnega društva« in še predno je prejel mestni magistrat pismeno obvestilo o sklepih tega občnega zboru, je ravnateljstvo slovenskega gledališča člene, ki so bili v Gorici, pismeno pozvalo, da se olgasijo zaradi ponovnega angaževanja. Nekateri členi so se temu pozivu odzvali, drugi pa so se osobno priglasili sploška t. m., ko so se vrnili z gospodovanja. V odnosu ravnatelja je sklepal nove pogodbe po navodilih intendance gledališča blagajnik. Doselej so bili angaževani slediči členi drama gg. Fran Bohoslav, Rudolf Buček, Anton Cerar, Damilo, Fran Habec, Ljubica Iličić, Josip Molek, Hinko Nučić, Josip Povh, Milan Skrbinek, V. B. Šimšek, bivši člen mestnega gledališča na Kralj. Vinogradil in v Planu, sin češkega dramatika in urednika »Zvona«, Anton Verovček ter dame

g. Ana Winterova, ga. Berta Bučekova in ga. Deniska Iličića. Z drugimi domačimi členi se doslej pogodbje še niso obavile, ker se ali niso priglasili ali pa zahtevajo previsoke povisne gaž. Ravnateljstvo slovenskega gledališča je domačim členom svilalo gaže predlani, lani in nekatere tudi letos ter so torej dosegle gaže še svoj višek, preko katerega bres novih subvencij ali novih dohodkov ne bo možno več. Uradne ure ima ravnateljstvo v gledališči pisarni vsak dan (izimski nedelje po poldne) od 9.—12. dopoldne in od 6. popoldne.

— Češkoslovenski klub. Ker se ustanovni občni zbor Češkoslovenskega kluba prav hitro bliža — vršil se bo prve dni junija — pozivlja pravljalni odbor vse dotočnike, ki namevajo pristopiti klubu kot člani, naj čim preje javijo svoj pristop tajnik pripravljen odbora g. v. M. Zalarju, uredniku »Slov. Naroda«. Dozdaj je priglašenih še prav malo članov. Klub pa si je stavil prav mnogo važnih nalog, ki jih seveda ne bo mogel izvrševati, če ne bo več jega zanimanja zanj. To bi pa seveda bilo slabo izpričevalo za naše pojmovanje češkoslovenske vzajemnosti.

— Iz Plzja nam poročajo, da bo jeseni plzenjska »Češkoslovenska jednota«, ki je lani napravila izvrstno uspelo slovensko slavnost v korist družbe sv. Cirila in Metoda, priredila veselico v korist slovenskemu (torej tudi slovenskemu) dijelu. Prva seja pripravljalnega odbora bo 28. maja v Pragi. Slavnost bo od 14. do 17. oktobra. Na programu bo tudi manifestacija za slovensko univerzo.

— Pevski zbor »Glasbene Matice« se je po povratku s koncerta v Zagreb u dal fotografirati. Fotografiske slike je napravil atelier »Viktor«. Slike je prekrasno uspela in dela vse čast gosp. fotografu Kuncu. Posamni izvod stane 5 K. Slike je videti v izložbenem oknu »Narodne knjigarnice« v Prešernovih ulicah in tukde dr. Kunc na Dvorskem trgu.

— Glavna posojilnica v Ljubljani je podelila na svojem občnem zboru — kot že večkrat — slovenskemu pevskemu društvu »Ljubljanski Zvon« 30 K podpore. Za ta izdatni dar srčna hvala!

— Narodna delavska organizacija priredi v nedeljo ob 8. zvečer v areni Narodnega doma državnički večer z raznovrstnim sporedom, nakar že danes opozarjam sl. občinstvo.

— Brivnica bodo na Telovo, v četrtek, dne 26. maja le do 9. dopoldne odprte, na kar se slavno občinstvo opozarja.

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za občino Dobrunje s sedežem v Štefanji vasi priredi dne 19. junija g. I. Bricelj v Štefanji vasi ustanovno veselico: spored priobčenim pozneje. Sl. sodna društva prisimo, naj ne priejajo ta dan veselic.

— Sv. Peter v domžalski okolici. Dan pred napovedanim prehodom zemlje skozi kometov rep se je po domžalski okolici klatil star mož, ki je praznovornim babanicam pravil, da je »sveti Peter« in jim pravil, da se bliža konec sveta. Neki posebno bistromi ženski je pravil: »Jaz v nebesih vrata odpiram; ker bo jutri konec sveta, dajte mi kaj denarja, pa vas bom v nebesa spustil.« In babnica je bila res tako neumna in je »svetemu Petru« dala 20 K. Tako je bila prepričana, da je star berač sveti Peter, ki jo bo za 20 K v nebesa spustil, da jo je skoro kap zadela, ko so orožniki »sv. Petra« artileri.

zbor dne 28. maja v kavarni gosp. Seriona.

Umrl je v Št. Jurju ob Taboru trest in neustračen pristač narodne stranke, veleposilstnik Valentijn Južna. Ko se je razvzel l. 1907. volilni boj za državni zbor, je bil on tisti, ki je prvi s krepko roko posegel v tek volilnega bojevanja. Dal je iniciativu za veliki ljudski shod v Zalu, ki je postavil Robleka za kandidata. Dasi že 70 let star, je vendar z neverjetno energijo vodil agitacijo po svoji in sosednih občinah. Sel je sam od vasi do vasi, ter navduševal nezavedne volilce za kmečkega kandidata. Bil je velik del njegove zasluge, da so neodvisni kmetje tako sijajno zmagali nad farovskim kandidatom. Jeklenemu značaju blag spomin.

Kako v Gradcu burke uganjajo. Piše se nam: V nobenem mestu menita ne uganjajo takih gorostašnih šal, ali bolje rečeno telovajskih dejanj, kakor ravno v velenemškem Gradeu. Pred vsem so si za ta nameen izbrali mestno požarna brambo, katero zlorabljajo za svoje bedaste norčavosti. Venomer jo telefonično obveščajo, da gori v tej in oni ulici. Ko dosegne požarna brambo na lice mesta, ne najde nobenega ognja in se mora spet vrniti, ker je bila to le »šala«. To se dogaja skoraj vsak dan. Posebno ob večernih in nočnih urah je dokaj živahn na ulicah. Tu vidiš vsak čas kako se vozijo gasilci po mestu in iščejo ogenj, ne da bi mu prišli na sled. Seveda je mestno prebivalstvo vseled tega zelo vznemirjeno, ker se s tem koli nočni mir, pa tudi mestna požarna brambo ima pri tem mnogo škode. V noči od 18. na 19. maja t. l. so »saljivek« kar enajstkrat mestno požarna brambo telefonično alarmirali, enajstkrat je bila torej klicana, a v resnici ni nikjer ogenj izbruhnil. Zločince pridružujejo. Aretirali so pet dijakov, ali pozitivnega še niso mogli ničesar dognati. Mestni župan je razpisal 100 kron nagrade tistem, ki bi zločinem prišel na sled.

Koroška se giblje. Dne 22. t. m. je imela Ciril-Metodova podružnica na Beljak in okolico na Brnici v Drusvenem domu občni zbor. Glavno družbo je zastopal potovalni učitelj Ante Beg, ki je imel daljši nagovor. Pristopilo je do 20 novih članov. V zbor so bili izvoljeni: Matija Wuti Ločič, zopet za predsednika, Gaspar Trupe za podpredsednika, Fr. L. Beljak za tajnika, Fr. Miklavčič (Brnica) za namestnika, B. R. (Beljak) za blagajnika, Mila Vilč (Brnica) za blagajničarko. Odborniki so: Šeršelj (Podravlje), Gailar vlg. Ilič (Bekščan), župnik Jur. Trunk (Perava), Janko Tavčar (Beljak), Fale - Hribenik (Sreje), Mica Mešnik (Brnica), Erat (Zila), K. Mikl. Preglednika računov sta župnik Katnik (Brnica) in Mih. Vilč. Delegata za glavno skupščino sta predsednik Wuti in Šeršelj. — Po zborovanju so člani tamburaškega društva predstavljeni in peli Kovačevca študenta tako mojstrsko, da bi lahko nastopili v vsakem mestnem gledališču. Hvala jim posebno se za to, ker so vstopnino prepustili podružnic!

Občinske volitve v Borovljah na Koroškem. Pred nedavnim časom so nastale Borovlje v Rožni dolini trg. 20. t. m. se je prvič vršila volitev v občinski svet. Prav veseli pojav je, da so se tudi Slovenci začeli gibati ter zanimati za občinsko gospodarstvo. Udeležili so se teh občinskih volitev ter dosegli v tretjem volilnem razredu prav lepe uspehe. Ob 484 volilcem v tem razredu se je udeležilo 372, torej 77 odstotkov. Dočim so Nemci dobili 152 do 249 glasov, so dobili slovenski kandidati do 129 glasov. Dobili bi jih pa še več, da bi bili vsi volilci dovolj zavedni. Mnogo Slovencev je ostalo doma. Zaradi tega je treba dela in sicer zistemljenega dela. Potem se nam ni treba bati bodočnosti. Prepričani smo lahko, da se bodo potem dosegli tudi pozitivni uspehi. Vsaj smo videli že zdaj, da je ravno vrlo delujoci »Sokol« pravzaprav vzbudil v ljudstvu narodno zavest. Značilna so imena nemških kandidatov: Ogris, Schanig, Tehinkowitz, Doujak itd.

»Akad. društvo slov. veterinarjev« na Dunaju bode imelo svoj druži redni občni zbor poletnega tečaja v petek, dne 27. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji »Nowak«.

Preselitev v Ljubljani. V zadnjem sletivnem roku se je v Ljubljani preselilo 442 strank ozir. družin, ki so štele nad 1800 oseb. Na novo se je priselilo 21 družin, izselilo pa 14 strank, ker so bile prestavljene v druge kraje. — Vzlic občnemu poiraženju najemnine še vedno primanjkuje zlasti manjših stanovanj. Stavbno gibanje je precej živahno.

Cigansko ženitovanje. Danes popoldne sta bili v cerkvi sv. Petra dve ciganski poroki ogrskih ciganov, ki se slučajno mude tu v Ljubljani. Zenitovanska pojedina se vrši na starem vojaškem preskrbovalnem ob Dunajskih in Francovih cestih. Cigani so si za pojedino naročili godbo in seveda pijače in jedil v obilici. Za-

kiali so med dr. dva predča. Pravijo, da so cigani zelo gostoljubni in dobro vask, ki pride tja na pojedino — četudi nepovabljen — jesti in pititi, kolikor hoče. Da bi se le ženitovanje sredno in brez negotov zakončalo!

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 8. do 14. maja. Rojenih je bilo 19 otrok, poleg tega 4 mrtvorojencem. Umrljih je 25 oseb, med njimi domačinov 17. Umrli so 3 za jetiko (2 tuje), 3 v sled mrtvoudu, 1 vsled samomora in 18 za različni bolezni.

Zivljena siti. Včeraj so se poskusile v Trstu štiri osebe spraviti v oni boljši (?) svet. Prvi slučaj se je primeril že ob polu šesti uri zjutraj v trgovini Antonije Delgiorne v ulici del Squer. Trgovina hči iz prevega zakona, Lidija Perkovac je spila najprej precejšnjo množino konjaka, nato je odprla plinovo napravo ter spila neki strup. Prepeljali so jo v bolnišnico, vendar je malo upanja, da bi okrevala. — 25letna Emilija Baje je spila v samomorilnem namenu pol litra špirita. Polklicani zdravnik je odvrnil hujšo nevarnost.

V ulici Commerziale št. 7 stanujoči 22letni trgovec Maks L. je hotel iz svojega stanovanja skočiti na cesto, kar so mu domači preprečili. Vzrok nesrečna ljubezen. 31letni instalater Bonitempo je hotel skočiti v morje. Neki stražnik ga je še o pravem času pograbil za suknjič.

Zavratni umor. Čuden slučaj se je primeril nekje v Ljubljani. Po Gradaščici je priplaval gosjak do sedanje hiše, stopil tam na suho, popadel lepega petelinu za glavo, ga umoril in ga nato zvlekel v vodo in odplovil z njim. Kaj je nameraval s petelinom, se ne ve, ker so mu ljudje s čolnom sledili in mu plen odvzeli. Kakor je tudi znana gosjakova bojevitost, je to vendarle redek slučaj.

Vrečo kosti ukradel. V bolnici za silo je ukradel vojakom 36letni dnešnik Anton Hribar iz Pijave Gorice vrečo kosti in jih prodal za 8 K. Ko je včeraj zopet prišel s prazno vrečo po druge, ga je pri tem zasačil nek vojak in ga prijet. Na lice mesta poklicani stražnik je Hribarja aretoval. Oddali so ga okrajnemu sodišču.

Pijan voznik. Včeraj popoldne je v Stritarjevi ulici zadel v sled neprevidne vožne v električni voz posestnik sin Franc Paternoster iz Podgorice. Ko bi ne bil voznik takoj ustavil voza, bi se bila lahko zgoda velika nesreča. Zagovarjati se bo do moral pred sodiščem.

Z Ameriko sta se hotela včeraj odpeljati Ivan Cestnik in Jurij Klobučar iz črnomeljskega okraja, še predno sta poskusila vojaški kruh. Nakana se jima pa ni posrečila, kajti mesto, da bi ju bil zapri sprevidnik v kupe, je oba odvedel stražnik Včer in zapor. Oddali so ju deželnemu sodišču.

Delavska gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 200 Macedoncev in 160 Hrvatov. V Heb je šlo 100, v Buchs 90, na Westfalsko 48, v Bruck ob Muri 68, v Inomost pa 62 Hrvatov. — Na Dunaj se je odpeljalo 67, v Budimpešto pa 42 Lahov.

Izgubljeni in najdeni. Gospa Ivanka Grudnova je izgubila črno denarnico, v kateri je imela bankovce za 20 K in 30 v. — Knjigovodka Pavla Boenes je izgubila zlat prstan z opalom, vreden 10 K. — Solaska učenka Marija Zrimšekova je našla listnico z 250 K in nekaj hr. — Na južnem kolodvoru je bilo najden, oziroma izgubljen molitvenik, dežnik, rjav površnik, volnena ruta, solnčnik, ženski plašč, otroški čevljki in rjav križast površnik.

Posredovalnica služb N. D. O. Pošten, priden mladenič išče službo kot sluga ali kaj enakega. — Več v uradu N. D. O. vsak dan od 5. do 8. zvečer.

Slovanski jug.

Slovanski izlet v Belgrad. Prijava za posebni vlak iz Zagreba v Belgrad se sprejemajo samo še par dni. Ako se do zadnjega tega meseca ne prijaviti zadostno število izletnikov, se priredeje posebnega vlaka opusti. Priporočamo slovenskemu občinstvu, naj porabi to izredno ugodno priliko, da si ogleda srbsko prestolnico, kjer bodo Slovenci brez dvoma sprejeti z iskrenim bratskim navdušenjem. Cene za vožnjo iz Zagreba v Belgrad in nazaj so izredno nizke: v III. razredu stane vožni listek 10 K, v II. razredu pa 16 K. Prijava sprejema odbor društva »Ljubljanski Zvon« ali pa društveni predsednik g. dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani.

Hrvatski zbor. V včerajšnji seji hrvatskega sabora so bili promulgirani nekateri skupni ogrsko-hrvatski zakoni, proti čemur je opozicija hrbno ugovarjala. Na to je prišel v razpravo predlog poslanca Supila, ki se glasi: »Hrvatski zbor izjavlja, da se ne more odvzeti banovemu pozivu gde volitve delegatov v skupni ogreko - hrvatski parla-

ment. Hrvatski posilje občinom hram, naj naprej vas potrebuje kerata, da se v najkrajšem času gricne delovati na to, da se spremeni sodniji državno - pravni položaj, omoroma da se redidira nagodba in sicer na način, ki je predpisana v zakonu.« Za ta predlog so govorili Supilo, Stjepan Radić, Peršić in dr. Vi. Frank. Med debato je prišlo do hrupnih prizorov med koalicijo in frankovci. Predsednik je moral dvakrat prekiniti sejo. Ker se je galerija vmešavala v razprave sabora, jo je predsednik dal izprazniti. Sabor je na to odklonil Supilov predlog. V magnatsko zbornico so bili izvoljeni: dr. Amruš, plem. Chavrač in grof Kulmer, v skupni ogrsko - hrvatski parlament pa ti - deležat: Babić - Gjalski, Banjamin, Barčić, Bedeković, dr. Belobrk, Budislavljević, dr. Grahovac, dr. Hinković, Krajković, dr. Krisković, Katuzović, dr. Lorković, dr. Lukinčić, dr. Magdić, dr. Manojlović, dr. Mazuračić, Modrušan, Muačević, dr. pl. Nikolić, dr. Novosel, Obradović, Peleček, grof Pejačević, dr. Peleč, dr. Pinterović, dr. Poljak, dr. Polovina, dr. Dušan Popović, Sandor Popović, Pribičević, dr. Roje, dr. Rorauer, dr. Stojanović, dr. Šilović, Šipuš, dr. Šišić, dr. Sumanović, dr. Šurmin, Grga Tuškan in dr. Vinković.

Stanojevićev »Zgodovina srbskega naroda«, ki izide te dni, opremljena z zanimivimi zemljevidi, so doslej naročili: prof. dr. Pavel Pestotnik, policijski svetnik M. Perrot, kontrolor »Mestne hranilnice ljubljanske« Anton Trstenski in »Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem«. Knjiga, ki obsega obširno zgodovino srbskega naroda od njegovega prihoda včetvega umora. Sodni dvor, ki obstoji iz enega majorja, dveh stotnikov, dveh nadporednikov in dveh poročnikov, se je zbral ob 8. zjutraj v razpravnih dvoranah novega garnizijskega sodišča. Hofrichter je med sabo priča, da to se tudi ravna po nasvetih teh, ki jih vidi med sabo na delu. Da pa ne sodi ugodno o možeh, ki komaj najdejo toliko časa, da se enkrat pokažejo ljudstvu in sicer samo takrat, kadar bi radi, da bi jim narod pel slavo.«

či, da bi se slavnost ne priredila v objekti, ki bi imela svojo ost naprejena proti Nemcem. Pravijo, da bi to škodovalo poznanjem Poljakom, ki bi jih nemška vlada potem še bolj zatirala in tlačila. Proti tem spletom aristokracije so vsi narodniomileči elementi. Ta odpor proti popustljivi politiki plemstva in konsermativcev se je zlasti pokazal pri zadnji dopolnilni volitvi v Poznanju v nemški parlament. Oficialno je bil proglašen za kandidata konsermativec, ki pa je propadel brez veake agitacije proti kandidatu narodnodemokratske stranke, ki zastopa odločno narodna načela. Konsermativci so bili silno presenečeni. Sklical so poseben shod, da bi izvedeli, zakaj se je narodna načela. Konsermativci so obrnila proti njim. Na tem shodu jih je mož iz naroda, Vavrynak, povedal v obraz te - besede: »Pritožujete se, da ljudstvo ne gre z vami, marveč tudi narodnost. Za ta predlog so glasovali vsi Slovani, Italijani, Romuni in vsi socialni demokrati. V manjšini so ostali nemški liberalci, nacionalci in krščanski socialisti.«

Ljudsko štetje po narodnosti.

Dunaj, 24. maja. Proračunski odsek je danes sprejel z 27 proti 15 glasom predlog poslanca dr. Kramera, da se ima pri ljudskem štetju vpoštovati ne samo občevalni jezik, marveč tudi narodnost. Za ta predlog so glasovali vsi Slovani, Italijani, Romuni in vsi socialni demokrati. V manjšini so ostali nemški liberalci, nacionalci in krščanski socialisti.

Obravnava proti Hofrichterju.

Dunaj, 24. maja. Razprava proti Hofrichterju se je danes nadaljevala in bo trajala najbrže ves teden. Pri danšnjem obravnavi Hofrichter ni bil na vzoč.

Odgoditev hrvatskega sabora.

Zagreb, 24. maja. Po volitvih hrvatskih delegatov v pešterski parlament je bila dr. Tomasic s kraljevim reskriptom odgodil zasedanje sabora na nedoločen čas. Sabor se snide šele jeseni.

Albanski beguni v Srbiji.

Skoplje, 24. maja. Pri Kuršumiji je prestolilo srbsko mejo 11 albanskih upornih četovodov. Srbska obmejna straža jih je polovila in jih izročila vključ v njihovemu ugovoru, da so politični begunci, turški oblasti. Ta je Albance dala odvesti v glavno vojaško taborišče.

Začetek resnih operacij proti Albancem.

Solun, 24. maja. Turška armada je končno pričela z resnimi operacijami proti Albancem. Jela je s treh strani prodriči proti Drenici in sicer od Lipljana, Pristine in Mitrovice. Albanci se na vsi črti jadro umikajo očividno z namenom, da bi turško armado izvabili v Dreniške planine, kjer nameravajo uporniki z vseh strani udariti na Turke.

Krščanski vojaki na Turškem.

Solun, 24. maja. V tukajšnjem solunskem vilajetu je bilo potrejenih pri letosnjih naborih 23.000 krščanskih novincev. Iz med teh so jih uvrstili v armado samo 1800. Zakaj ostali niso bili poklicani pod zastavo, se ne ve, domnevna pa se, da se Turki boje sprehjeti v armado večje število kristjanov meneč, da bi bilo to v kvar disciplini.

Razno razstavljanje Arnavtov.

Solun, 24. maja. Voda je ukazala, da se ima vsem Albancem, ki so nastanjeni v solunskem vilajetu, odvzeti orožje. Ta vladna naredba je povročila silno razburjenje med armavskimi prebivalstvom.

Avtstrijski častniki med upornimi Albanci.

Sofija, 24. maja. Tukajšnji listi javljajo, sklicujoč se na pričevanje francoskega konzula v Skoplju, da se nahajata med Albanci, ki so jih vjeli Turk, dva avstrijska častnika, ki sta vodila albanske operacije v bojih ob Moravi.

Rusko - poljska spravna komisija razbita.

Petrograd, 24. maja. Rusko-poljska spravna komisija, ki je bila izvoljena na zadnji petrogradski slovenski konferenci, se je razbila, ker so vsa pogajanja ostala brezvsečna. Preje bo istopil poslanec Lvov. Komisija je izdala o posvetovanjih poseben zapisnik.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Rasto Pustolešek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 19. maja: Ivan Blauensteiner, dražec, 22 let.

Dne 22. maja: Marija Lampič, hči želez, uslužbenca, pol leta. — Ana Thomas, zasebica, 57 let.

Dne 23. maja: Ivana Zapotnik, žena pomembnega uradnika, 27 let. — Maks Florjančič, sin zeleni uslužbenca, 3 mesece.

V deželni bolničici:

Dne 19. maja: Ivan Dolenc

Majhnečkih poslov.						
	Čas opravljanja	Stanje krovov v domu	štev. zgodovine	Vetor	Nebes	
23. 2. pop.	734:0	17:1	sr. svzhd	pol. oblač		
9. zv.	735:4	13:3	sr. jvzhd	oblačno		

Srednja včerajšnja temperatura 13°, norm. 15°. Padavina v 24 urah 0.6 mm.

Prodajalka
nekoliko izurjena v knjigovodstvu in za prodajo moke
.. se sprejme proti mesečni plači ..
v valjki nlin Antona Polanca v Radetah pri Zidanem mostu. 1820

Ugodna prilika!
Obrtniki pozor!
Staroznana obcestna
gostilna

na prometnem, prijaznem solnčnem kraju v trgu na Gorenjskem, zraven pripadajoče veliko gospodarsko poslopje s staro kovačico in hlevom, se odda v najem eventualno nekaj lahko proda. Lega oben poslopji je lepa; ležita tik velike ceste, zelo pravno za večje podjetje, tudi več obrtov, kot kovača ključavnica, kleparja, krojača, mesarja, mizarja, voznika, kolarja, sedlarja, trgovca z železino specijo in enake samostojne obrtnike. Naslov pove iz prijaznosti upravnštvo »Sl. Naroda«.

1835

**Prostovoljna prodaja
obrti in hiše**

Na najbolj prometnem kraju, na glavnem trgu v Novem mestu se proda iz proste roke novo prezidana hiša. V hiši so 4 dobro idoče trgovine z 10 sobami in 3 kuhinjam. Zraven je prezidana hiša z 2 sobama in kuhinjo.

Pri hiši je velik zelenjadni vrt.

Pojasnila daje 1823

Josip Fischer, Kandija, Novo mesto.

V založbi
„Narodne knjigarné“
v Ljubljani
je pravkar izšel
zgodovinski roman izza francoskih časov
:-: Ľjubezen :-:
Končanove Klare
Spisal Fr. Remec.
Cena brod. K 1-50, vez. K 2-50,
po pošti 20 v več.
Ta roman je vzbuđil že v podistku „Slov. Naroda“ občno pozornost ter se je moral na splošno zahtevu ponatisniti.

Modni salon
Ivana Schiller

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31
priporoča lepo izbiro 947

damskih, dekliskih in otroških klobukov.

Zabni klobuki vedno v zalogi.
Popravila letno in čas.

Preden poseti obiš
30 kobilic, 600 živali
oken

radi prezidave bilo na Šumadiji
cesti Štev. 2. 1799

Ivan Jelačin, Ljubljana.

Koncerti 175
Slovenske Filharmonije
se vrže do 15. septembra
vsak dan
v hotelu „Tivoli“.

Začetek ob nedeljah in praznikih ob 1/2 10.
dopolne, 3. popoldne in 7. zveter.
Ob delavnikih ob 3. popoldne in 7. zveter.

Vstopnina vsoj prosti.

1820

Zahvala.
Za premnože iskrene dokaza sočutja povodom smrti naše ljubljene nepozabne matere, oziroma sestre in tete gospe

Marije Novak

posestnica, trgovke in gostilnicarke v Štepanji vasi

izrekamo tem potom najprisrješo zahvalo vsem prijateljem,

sorodnikom in znancem.

Predvsem se iskreno zahvaljujemo prečastiti Šentpetrski duhovščini za tolazilne obiske ob času bolezni in za častno spremstvo k zadnjemu počitku.

Posebno zahvalo smo dolžni tudi g. dr. Staretu, ki je rajnico obiskoval ob bolezni, ter s svojo znano ljubezljivostjo posvetel največjo zdravniško pozornost in trud v olajšanje njene bolezni.

Dalej izrekamo svojo iskreno zahvalo vsi mnogobrojni množič občinstva iz Ljubljane in okolice, ki je spremila naso dragomo k zadnjemu počitku.

Izrekmo se zahvaljujemo vsem njenim stanovskim tovarišcam in tovarišem, g. županu Korbarju, gasilcem iz Štepanje vasi in Bizovika, vodstvu in učenkam Lichtenturničega zavoda, ki so s svojo udeležbo pripomogli do tako častnega pogreba.

Najlepša zahvala pevskemu društvu »Slavec« in »Bzovik« in pevovodju, g. učitelju Cepudru za pretresljivo nagrobeno petje.

Prisrčno se zahvaljujemo tudi vsem darovalcem krasnih vencev in nosilcem.

Končno še enkrat tisočera zahvala vsem skupaj in vsakemu posebej, ki nam je na kakršenkoli način pokazal svoje sočutje v tem za nas takoj žalosti polnem času.

Stepanjavas, 24. maja 1910.

VEČ 400 GODI
NA

za medno trgovino, predmet imajo le dobro izurjeni v želez. in usnjarski stroki.

Marija Volaver Št. Jernej Božičko.

1812

Prodajalna
na Jurčičevem trgu 3
se odda z opravo vred
v najem.
Več se izve v „Narodni tiskarni“.

Zahvala.

Za premnože iskrene dokaza sočutja povodom smrti naše ljubljene nepozabne matere, oziroma sestre in tete gospe

Marije Novak

posestnica, trgovke in gostilnicarke v Štepanji vasi

izrekamo tem potom najprisrješo zahvalo vsem prijateljem,

sorodnikom in znancem.

Predvsem se iskreno zahvaljujemo prečastiti Šentpetrski duhovščini za tolazilne obiske ob času bolezni in za častno spremstvo k zadnjemu počitku.

Posebno zahvalo smo dolžni tudi g. dr. Staretu, ki je rajnico obiskoval ob bolezni, ter s svojo znano ljubezljivostjo posvetel največjo zdravniško pozornost in trud v olajšanje njene bolezni.

Dalej izrekamo svojo iskreno zahvalo vsi mnogobrojni množič občinstva iz Ljubljane in okolice, ki je spremila naso dragomo k zadnjemu počitku.

Izrekmo se zahvaljujemo vsem njenim stanovskim tovarišcam in tovarišem, g. županu Korbarju, gasilcem iz Štepanje vasi in Bizovika, vodstvu in učenkam Lichtenturničega zavoda, ki so s svojo udeležbo pripomogli do tako častnega pogreba.

Najlepša zahvala pevskemu društvu »Slavec« in »Bzovik« in pevovodju, g. učitelju Cepudru za pretresljivo nagrobeno petje.

Prisrčno se zahvaljujemo tudi vsem darovalcem krasnih vencev in nosilcem.

Končno še enkrat tisočera zahvala vsem skupaj in vsakemu posebej, ki nam je na kakršenkoli način pokazal svoje sočutje v tem za nas takoj žalosti polnem času.

Stepanjavas, 24. maja 1910.

Žaluječi ostali.

Hotel in restavracija Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27.

Vsako sredo od 1. julija od 8.—12. zvečer

velik koncert

na novo urejenem krasnem vrtu, in ob enem

otvoritev novega hotela.

Za obilni obisk se priporočata in zagotavljata najboljša postrežba

Leopold in Alojzija Tratnik.

Nibče naj ne zamudi prići in čuditi se!

Zastonj

ravno ne; temveč pod tvorniško ceno se prodajo od danes naprej radi opustitve male tvorniške zaloge

gramofoni in avtomati za gestilnitarje od K 50— naprej

gramofoni za zasebnike 10—

plošči najboljše vrste 15—

za gestilino, kavarino in zasebnino.

! Samo kratek čas!!

gramofoni in avtomati za gestilnitarje od K 50— naprej

gramofoni za zasebnike 10—

plošči najboljše vrste 15—

za gestilino, kavarino in zasebnino.

! Nibče naj ne zamudi prići in čuditi se!

glasovi starejših tvornic

F. Macholdt & sinovi, Dunaj — Ljubljana — Brno — Ljubljana — Triest — Sarajevo — Maribor.

1827

1821
trgovski pomočnik

za stavbu in galanterijska deli

spreme takoj

Karel Neuman, kleparji mojster na Jesenici, Gorajske.

1812

1828
Modni salon

za damske klobuške

3. Magdić v Ljubljani

priporoča svojo bogato zalogu modernih in okusnih slaminov

po zelo ugodnih in brezkonkurenčnih cenah.

Naročila s dežele izvajujem s obratno pošto.

Polo

najboljše

tekoče

čistilo

za kovine.

1830

1821
Kleparstega pomočnika

za stavbu in galanterijska deli

spreme takoj

Karel Neuman, kleparji mojster na Jesenici, Gorajske.

1812

C. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavem od

1. maja 1910.

Prihod v Ljubljane (juž. žel.)

7-08 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7-09 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-12 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Celovca, Dunaj j. k., Linc, Praga, Draždane, Berlin, Beljak, Badastein, Solnograd, Monakovo, Trst.

11-40 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolin, Düsseldorf, Vleissingen, Koln.

11-22 popoldne: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

12-00 popoldne: Osebni vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

12-30 popoldne: Osebni vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

13-00 zvečer: Osebni vlak v smeri: Trbič, Jesenice, z z